

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Puško v koruzo!

Za politika ne velja kot za sodnika: minima non curat praetor; temveč, kdor se poda na trnjevi pot javnega delovanja, mora se brigati za vse, tudi za malenkosti. To ve tudi kranjski tehant. Zato pa ne vtika svojih prstov le takrat vmes, ko se gre za volitve v državni in deželni zbor, ko se gre za občinske volitve, za volitve v cestni odbor, ampak tudi takrat, ko se gre za volitve v okrajno bolniško blagajno. In šele tu se nam je pokazal v pravi obliki, tu je nastopil prav kakor tisti junak, ki v temni noči počaka s kolom na rami svojega nasprotnika za plotom.

Kako bombastično se je bralo v znani interpelaciji, s katero so se dne 7. marca 1902 blamirali v državnem zboru dr. Šusteršič in tovariši o bolniški blagajni v Kranju. «Načelnik te blagajne je liberalni poslanec za kranjsko mesto, Ciril Pirc, blagajnik pa neki Kokalj. Zadnji je zaradi malverzacij na škodo kranjski godbi, kateri je bil blagajnik, v preiskavi —.» Če morda Koblar in Pogučnik ne razločujeta med preiskavo in poizvedbami — in le o teh bi se bilo smelo govoriti — moral je vedeti dr. Šusteršič, da je tu več trdil, nego je res. To je bil torej tisti plot, izza katerega je kranjski tehant naskočil okrajno bolniško blagajno. In kako klavern je bil uspeh!

Kakor se mu je godilo pri vseh sedanjih volitvah, godilo se mu je tudi sedaj in še slabše. Kakor še dosedaj pri vsaki praski, priščipnilo se je nekaj njegovih podrepnikov svoje prste in morda sčasom ti reveži celo pridejo do spoznanja, zakaj da pravzaprav nosijo svojo kožo v stroj. Preiskave proti gospodu Kokalju sploh bilo ni, in poizvedbe, ki se morajo vršiti na vsako še tako iz trte izvito ovadbo, vstavile so se, ne da bi se bila preiskava zaukazala. Vsa Koblarjeva armada poskrila se je pa pred bitko kakor murčki po krtinah.

V «Slovincu» smo brali, da imajo «naši» med delodajalci in delojemalci veliko večino, da se pa volitvo niso udeležili, ker smatrajo volitev za neveljavno, in sicer zaradi tega, ker se je razpisala, predno je bila rešena zadnja pritožba malkontentov. Izgovor je — ne zamerite

— preneumen, da bi se bavili z njim. Ali recimo, da so imeli naši »krščanski socialci« res kak vzrok »prepričanim biti«, da je razpis volitve neveljaven, ali more biti to zadnje povod volitve ne udeležiti se? Če imajo, kakor sami trdijo, res večino med delodajalci in med delojemalci, potem bi bili z udeležbo pri volitvah itak dosegli svoj namen — naj je razpis tudi neveljaven — in svojo tanko vest bi bili potem brez težave sanirali. Namen vsega boja je bil vendar izviti okrajno bolniško blagajno preklicanim liberalcem iz rok, odstraniti iz nje sedanjega načelnika, blagajnika in morda še koga drugega, in na to mesto postaviti pristne krščanske socialce. In če gospodje smatrajo svoje stremljenje za pravilno in so bili prepričani, da imajo večino na svoji strani, je naravnost greh, da so se poskrili med volitvami. Sicer smo pa mnenja, da tiči vzrok kje drugje. Kakor dosedaj pri vsakih volitvah, tako se je kranjski tehant tudi sedaj prepričal, da se v Kranju juha ne je tako vroča, kakor se kuha pri Šinku, prepričal se je, da je tudi sedaj bilo grozdje prekislo. Nasproti vodstvu okrajne bolniške blagajne bil pa je pravi prerok Bileam. Ne le, da je blamiral samega sebe in slovanski centrum v državni zbornici, ne le, da je preskrbel svojim podajajem precej sitnosti in stroškov, pripomogel je, da sta bolniška blagajna in njen blagajnik dobila od poklicane strani javno priznanje, da je okrajna bolniška blagajna v Kranju med najbolje opravljanimi v celi deželi.

Pri tem položaju se prav nič ne čudimo, da je Koblar vrgel konečno puško v koruzo in da pravi, «da hoče počakati, kaj bo iz te kolobocije.» Je tudi najpametneje, kar more storiti.

Vrišč zaradi Celja.

(Dopis.)

I.

Slovinci živimo v vsakem oziru majhno življenje, ker nimamo nobenega večjega gospodarstva in nobenega večjega duševnega življenja. Človek, ki dobiva svojo plačo iz davkarije, je najmerodajnejši; večji in srednji kmet pa le misli na svojo revščino, zategadelj se malo brigata za javnost. Ravnotako se izgovarjajo neproduktivni ljudje meščanstva, kakor rokodelci, trgovci, industrijalci in delavci kmetije, obrtov in industrije, češ: «Bodo že drugi opravili.» Ob volitvah se zažene nekaj ljudi za kak smoter v boj, potem pa zopet vse miruje. Ljudje učenjaške discipline mislijo in delajo potem za vse drugo.

To ni dobro in to ne more imeti uspehov za narod, kajti glavni produktivni sloji so neobčutiljivi in se ne brigajo za drugo, kakor za boj, za biti ali ne biti, dasiravno bi le-ti imeli odločevati, kaj ima dežela in država storiti v pospešitev njihovega gospodarstva ter duševnega razvoja njih mladeži.

In tako se lahko zgodi, če kdo izmed voditeljev izreče kako misel, ki ne ugaja vsem «učenjacom», da nastane prav velik vrišč med temi učenjaki, med katerimi je dovolj zgolj osebnega boja in konkurence.

Dr. Tavčar, kateremu morejo le cape odrekovati domoljubno poštenost in ki nadkriljuje v domoljubni požrtvovalnosti marsikaterega, je odkritosrčno izrekel neko misel glede slovenske dvojezične gimnazije v Celju. V času, ko so pobiti Nemci iskali povoda, da bi vladi delali sitnosti, tega ni bilo treba. Naši poslanci bi morali na tihem diplomatično rešiti to stvar. Ali v nobenem vprašanju le-ti niso edini. Klerikalci srpo zasledujejo liberalce, da bi jim napravili nevšečnosti, in narobe. Tako mora vse na veliki zvon javnosti in včasih pride kaj o nepravem času.

Ako bi naši — imenujemo jih — produktivni ljudje bili v dandanašnjih razmerah odločilnejši ali vsaj količkaj merodajni, lahko bi se kaka zgolj praktična stvar odpravila brez vsoga vrišča. Toda «akademiki» vedno jemljejo kako stvar z «visokega stališča» in to dela vrišč. Provincijalizem ima v nas Slovencih tudi še trdne korenine in kmalu je ogenj v domači strehi, kajti internacionalc, kosmopolit, duhovnik vliva v ta ogenj olje. Stvar je namreč ta-le: Okolica Maribora je v nevarnosti, da utone v nemštvo. Dovolj ravnine je tam in vsled tega germanizacija tam lažje liže naprej pod slovensko streho. Pred 300 leti je bila slovenska meja nad Lipnico, danes že ni več v okolici Maribora. Srednja šola z aparatom učiteljstva in učencev je gotovo precejšnje agitatorično sredstvo. V Mariboru bi praktično kazalo ustanoviti tak zavod.

Celje leži sredi kompaktnega slovenskega ljudstva. Po prav navadnih socijologičnih zakonih sčasoma okolica spravi mesto bodisi glede vere, kakor tudi glede jezika pod se. Ako se Slovenstvo ohrani, ni misliti na to, da se more nemščina v Celju držati še dolgo. Iz kmetije se obnavlja meščanstvo. Premehki naravi Slovenca in kozmopolitizmu

PODLISTEK.

Srakarjev gospod.

Oče mu je bil premožen kmet. Dal ga je v šolo, da bo «gospod». Ni vprašal, ali bo za to ali ne; hiša je premožna in gospoda morajo imeti pri hiši. Izdelal je osmo šolo in maturo. Prišel je domov, trdno odločen, da ne pojde v lemenat. Hodil je po hribih in po skrivnih kopalščih opazoval kopajoče se vaške nimfe. Prišel je živeti.

Minulo je 8 tednov in treba je bilo odriniti na vseučilišče. Oče ni imel denarja za tja, mati pa potoke solza. Vaščani so se ga ogibali, sestre so ga zmerjale, tam v bližini župnišča so pa sklenili, da je to «Srakarjev lump». Kmetje so si pravili: «Lej Srakarjevega potuhnjena, vlačugarja, toliko je požrl, lump, zdaj pa ne bo za drugega kot za na Grad. Meni se stariši smilijo in Micika, ki ne bo šla k njemu za kuharico.» —

Prosil je k pošti, prosil k železnici, povsod je bil vsprejet, toda brez denarja ni upal nikamor.

duhovščine je šteti v račun, da to mesto še ni padlo, med tem, ko so kranjska mesta razen Trziča in Kočevja že davno. Nevarnost je tedaj v Mariboru in tja kaže pot agitacije. Ako bi imeli v Mariboru močno slovensko zaslonbo, tedaj bi se okrepil boj v vseh drugih mestih. Okolica Maribora je bogatejša, kakor kraji ob Savinji. Izvzemši savinsko dolino vlada povsod drugod velika revščina. Ravnina ob Dravi in Muri ima še precej dobre zemlje in vsled tega imajo tudi ljudje duševne potrebe. Celjsko okrožje daje po večjem premogaru za Gorenje Štajersko in Vestfalsko. Ubogemu je treba pomagati, ali z boljšimi ljudmi se vendar lažje pride naprej.

To bi se tudi dalo v kratkem s stališča štajarskega Slovenca omeniti o tem vrišču, katerega je povzročil «Slovenski Narod» s člankom o kompromisu. Seveda, ko bi dobili Slovenci dve popolni srednji šoli, namreč v Celju in Mariboru, to bi bilo še boljše.

V Kranju, 19. aprila.

Shod zaupnih mož so napravili Spodnještajarci dne 10. t. m. v Celju. Udeležilo se je tega shoda okrog 200 oseb, skoro sami duhovniki. Zaupni shod je zahteval, da ostanejo gimnazijski razredi v Celju in da se razširijo v popolno gimnazijo, ker je prepričan, da tak zavod nikakor ne bi zadostoval v kakem drugem kraju celjskega okraja. Zato odklanja kompromis, naj pride od te ali one strani.

Delegaciji se snideta dne 6. maja t. l.

Obnovitev trozveze. Te dni je prišel nemški kancelar Bülow na Dunaj pogajat se zaradi trozveze.

Revolucija v Belgiji. Ta teden je nastal splošen štrajk. Štrajkujočih je nad 200.000. — Ministrski svet je sklenil ukazati, da mora vojaštvo takoj streljati, ko bi se kalil mir, a socijalistični voditelji so sporočili vladi, da vzlic temu ne odjenjajo in začno boj. Vse vojaštvo je na nogah, a nekaj ga je na strani štrajkujočih.

Iz južne Afrike. Listi poročajo, da se burski voditelji pogajajo z Angleži glede miru. V Klerkdorpu so zbrani vsi burski voditelji. Tja je tudi prišel zastopnik angleškega kralja, ki pritiska na angleške generale, da čimprej sklenejo mir. Angleži zahtevajo, da se samostojnost burskih republik odpravi, namesto tega pa dobe Buri najširo avtonomijo, popolno odškodnino in spregled vsake kazni; nasprotno pa Buri vstrajajo pri popolni neodvisnosti obeh republik.

S Kitajskega poročajo, da je v Ningpo buknila proti Evropejcem ustaja.

Predavanja na vseučilišču so se pričela, pouk v lemenatu tudi; toda Srakarjev lump je še vedno lazil po gozdih in nosil v mečo zelene tepke in zrele kosmače, da si je z njimi ob kritičnih dneh prve vrste tolažil tolažbe potrebni želodec.

Bilo je 16. oktobra, Srakarjev ril je z vročo glavo v seno in premišljeval, ali živi sedaj pasje življenje, ali ga bode živel v semenišču.

Oče prirohni na hlev, nastavi mu vile na hrbet: «Lump, v lemenat, ali te pa prederem; vsi ljudje se me zaradi tebe izogibljejo, lump!» Dijak zakolne med zobmi, skoči k starcu in ga trešči ob tla, potem pa zbeži, vzame spričevala in hiti preklinjaje zemljo in svet v — lemenat. «Izgubljen sem za svet!» de bolestno in potegne za zvonec pred semenškimi vrati.

Štiri leta pozneje pokajo topiči, zastave vihrajo, po cestah od vseh strani pa vozijo rejeni konji rejene gospode župnike. Ljudje pa pravijo: «Lep gospod so Srakarjev. Dolgo že ni bilo pri nas nove maše.» Zaničljivo

Dopisi.

Z Gorenje Save. Človek si bi mislil, da v tako majhni vasi, kakor je Gorenja Sava, ni mogoče, da bi tudi tam vladala razprtija. A čujte! Človek strmi in poslušaj, kako glas glasu odmeva, vrata ropočejo in veseli obrazi se izpreminjajo v jezne. Te dni bi bil vsak človek lahko naletel na kopo žensk, ki so glave skupaj stikale in se pogovarjale v čudnih razmerah, ki so se začele v tem bornem kotu. Zdaj pa le strmite, kaj se je tam groznega pripetilo. Vsa vas je bila na nogah in vse navskriž se je jezilo. In zakaj? Mleko se je podražilo! Doslej smo ga plačevali polič stare mere po 5 kr. in sedaj bi ga morali 1 kr. dražje plačevati. Kdo bi kaj oporekal tej zvišani ceni, ko bi se ga plačevalo samo en dan v mesecu. A mesec ima 30 dni in tako znese račun vsak mesec 30 kr. več. To je pa že od sile! Zdaj pomislite! Koliko stane «kofe», če se ga kupi, že sama zrna so tako draga in sedaj naj bi se moglo še mleko dražje plačevati?! Ni se čuditi, ako so ženske glave skupaj stikale in se posvetovalle, kaj jim jestoriti. Po hišah so hodile razne agitatorice, ki so nagovarjale gospodinje k štrajku, češ: «Nikar ga ne jemajte, jaz ga tudi ne bom, — bom rajš »Rusiš te« kuhova, naj bo pa mlek sama imeva in pa puter devova, bo pa vidva, kaj več nese.» Vendar se te pogumne agitatorice nikakor niso zbale neke gospodinje, ona je samo to odgovorila: «Tako ga pa že ne bom dajava, rajši bom mlek kisova in sir devova, — če č'te ga jemajte, drugač ga pa p'stite.» Torej kakor vidite je bil vsak še tako energičen nastop pri tej gospodinji brezuspešen. Vendar niso pustile razžaljene odjemalke mleka to impertinentno dejanje brez masčevanja. Sklenile so, ako ga katera popolnoma ne opusti, naj ga saj manj jemlje in to se je tudi zgodilo. Par gospodinj je mleko popolnoma odpovedalo in kuhajo rajši «Rusiš te», druge pa jemljejo namesto 3 poličev, ki bi bil zdaj vsak 6 kr., samo 2 in tako so kaznovale tisto vrlo gospodinjo, ki je sprožila to misel. Ena gospodinja od razburjenih je sprožila še celo to misel: «Mlekarsko zadrugo b' se napraul, pol bi pa meva in bo tud' za Kranj bolje, pol se pa že ne bo tako postavljava s tisto yužo, pol naj 'b pa mlek' svinam pitova, al' pa sama jedva.»

Iz Mojstrane. (Naše občinske razmere.) Pri nas imamo v celi občini samo eno babico, a še ta je precej stara. Ta babica je nekaj bolna, vendar namesto nje nismo dobili še nobenega nadomestila. Dne 12. t. m. je bil tukaj porod. Kaj smo hoteli? Poklicati smo morali na pomoč babico z Javornika, ki je od nas tri ure oddaljen. Ne vemo sicer, kdo je vzrok, da se temu ni odpomoglo, menda vendar ne gospod okrajni zdravnik? — Naš občinski odbor nam je letos zopet naložil nov davek, namreč onim, ki imajo kóze. Od vsake je treba plačati po 60 vinarjev. Ako je prišel prej ogleda gledat mrliča, plačati smo morali po 70 vinarjev, sedaj pa so poskočili kar na dve kroni. Bogve, kdaj se bo upeljal še pasji

se ozirajo po ljudeh iz drugih vasij, češ, pa še pri vas imejte novo mašo, če imate gospoda.

Bled, upadel in tresoč se stopi novomašnik pred altar. Vidi se mu na obrazu, da še ni izgubil vsega poštenja, da še čuti, da je dal Bog človeku prosto voljo. Boletne poteze obraza in mrtvi pogledi pa pričajo očitate; «Umorili ste me, uničili ste me — prokleti.»

Na prižnico prisopiha, mal sila rejen gospod. Pogladi si lepi trebušček in otare mastni obraz. V dolgem, puhlem govoru predočuje poslušalcem neomadeževano življenje novomašnika, poklic, ki ga je čutil že v zgodnji mladosti za sveti duhovski stan, hvalil očeta, ki je pustil sinu prosto voljo, da si je izbral po notranjem nagonu sveti poklic. Slikal je silne težave duhovnikove, naporno delo, noči brez spanja, velikansko odgovornost in samozatajevanje, ter si pri tem nevedoma zopet gladil tolsti trebušček.

Konec pride.

in mačji davek, ali pa davek od kokosi, katere že itak preganjajo. Dragi občinski odborniki, kdaj boste pa sklenili, da se malo popravijo občinska pota in mostova, ki so v tako slabem stanju. Kaj si vendar morejo misliti hribolazci, ki pridejo k nam? Zlasti mostova v Mojstrani sta prav slaba; eden, ki nima nobene ograje, je ravno tako potreben poprave, kakor drugi, ki je ves polomljen. Upamo, da bo novi g. župan vendar poskrbel, da se ti in še več drugih nedostatkov odpravi. Gospod urednik, na svidenje!
Več občanov.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Celje. Dne 10. t. m. vršil se je v Celju veliki shod spodnjestajarskih zaupnikov, ki so se imeli izjaviti o kompromisu glede šolskega vprašanja. Izrekli so se soglasno za to, da naj slovenski gimnazijski razredi ostanejo v Celju. Ker se je že od začetka tega nesrečnega prepira vedno povdarjalo, da imajo to stvar konečno odločiti štajarski Slovenci, kar se je sedaj zgodilo, gojimo željo, da bi ponehal vsak nadaljnji prepir glede te točke, da bi vsa slovenska delegacija in vsa javnost stala zopet solidarno za celjskim vprašanjem. Prepričani smo, da bi vsak prepir o tej zadevi, koristil Nemcem, slovenski stvari pa škodoval.

Kranjski občinski odbor je v svoji včerajšnji seji nastavljal začasnim občinskim redarjem Rafaela Postišeka in se ugodno izjavil o prošnji J. Likozarja za koncesijo žganjetoča na drobno. — Na predlog finančnega odseka se je pritrdilo nasvetu upravnega odbora mestne hranilnice, da se izviša hranilničnim uradnikom letna plača, in sicer Ivanu Valenčiču za 400, Ivanu Pircu za 400 in Juriju Depoliju za 360 kron. — V tajni seji se je oddala stavba nove klavnice stavbeniku Juriju Jenkotu, (ki je napravil najnižjo ponudbo) za K 37.943·51, t. j. 10% pod ofertno ceno.

Volitev zastopnikov in odposlancev v okrajno bolniško blagajno za občino Kranj se je izvršila minulo nedeljo mirno in brez vsakega nasprotstva. Vsled razsodbe c. kr. deželne vlade klerikalcem ni bilo več mogoče slepariti, kakor prvokrat in zato se volitve sploh niso udeležili. Mesto da bi o tej novi blamaži lepo molčali, jo pa še obešajo na veliki zvon. V «Slovincu» od ponedeljka se izgovarjajo, da se niso udeležili volitve, ker jo smatrajo za neveljavno, ker se ni rešen rekurz zaradi preložitve prve volitve in nekako namigavajo, da bi bili za slučaj udeležbe prodrli. Res škoda, da niso prišli in zmagali, potem bi jim vsaj ne bilo treba čakati rešitve piškave pritožbe, s katero so že propadli v dveh inštancah in bodo propadli tudi v tretji! Dobro vedoč, kako je jalov ta izgovor, skušajo pozornost od svoje blamaže odvrniti in pišejo oni, ki si niso upali na volišče — da so se v nedeljo blamirali liberalci. Pravijo, da je volitev sijajno dokazala, kako malo simpatij in zaupanja živjajo liberalci v nedavno popolnoma liberalnem mestu Kranju. Poročajo, da se je vkljub strastni agitaciji udeležilo volitve izmed 150 opravičenih delodajalcev samo 23 mož, izmed delavcev pa le kakih 75 in da so bili liberalci vsi poparjeni radi velike blamaže, ki se je pokazala v neudeležbi lastnih pristašev. V dokaz, da so naši klerikalci ravno taki, če ne še večji lažnivci, kakor drugod, naj podamo nekoliko pojasnil. Kakor hitro se je izvedelo, da so nasprotniki vrgli puško v koruzo, se je volilec spročilo, da naj pridejo le oni volit, ki gredo lahko od doma ali se zanimajo za volitev. Od 120 (ne 150) opravičenih delodajalcev se jih je udeležilo volitve 36 (ne 23). Ker ni bilo nikakega nasprotstva, je načelnik takoj zaključil volitev (trpela je celih 10 minut). Ko so že volili delavci, je prišlo še 6 delodajalcev in čez 20 je bilo doma pripravljenih, ki bi prišli na prvi migljaj. Klerikalci med delodajalci ne bi bili dobili niti 30 glasov. Od 353 opravičenih delavcev jih je volilo 153 (in ne 75), to število bi pa liberalci vsaki čas lahko zvišali na 200, med tem ko bi klerikalci z največjim naporom zbornali skupaj komaj 100 delavcev! Z neumno lažjo, katere bi se sramovalo vsako otroče v prvem razredu, skušajo tedaj

kranjski klerikalci prikriti svojo blamažo. Neumni so pa ravno toliko, da umejo biti še nekoliko zlobni, a tudi ta zloba je grozno neumna in smešna. V «Slovenecu» objavljajo imena 23 delodajalcev, ki so se udeležili volitve. To naj bi bil nekak poziv k bojkotu! Uboge reve, pazite raje, da nam kaj takega ne pride na misel! Ostali neobjavljeni volilci ne vedo, s čim so si zaslužili toliko obzirnosti od strani «Slovenčevega» poročevalca, in pravijo, da si tako preziranje ne štejejo nikakor v čast, ker se kar nič ne boje ciganskega namigavanja k bojkotu. Imena neobjavljenih so v uredništvu našega lista na razpolago «Slovenčevemu» dopisniku, da jih lahko objavi, če misli, da jim na ta način v svoji krščanski ljubezni more kaj škodovati. Prosimo pa, da pošlje ponje koga izmej svojih prijateljev, ki bo vsaj dostojnemu človeku podoben in ne koga izmej mnogoštevilnih barab, ki se zbirajo krog njegove častite osebe.

Se pa ne gremo! Naši malkontenti so čudni ljudje. Kadar jim kaj izpodleti — in izpodleti jim redno vsak korak — takoj zajavkajo kakor trmasto otroče, če ne obvelja pri igri njegova: se pa ne gremo! To opažamo zlasti pri vsakokratnih občinskih volitvah. Komaj propadejo v tretjem razredu, se že poskrijejo po kotih, napravljajo konfuzne pritožbe in žugajo iz varnega zavetja, da ne bodo več «delali» za občino in nehvaležne volilce. No, občina in volilci se pri tem počutijo prav dobro. Isto komedijo uprizarjajo sedaj, ko se jim je ponesrečil naskok na okrajno bolniško blagajno. Ker so vedeli, da ne morejo zmagati, se volitve niso udeležili. Pritožbo zoper odgoditev volitve sta jim zavrnila že dve instanci in ker se jim je začelo svitati, da tudi tretja instanca njim na ljubo ne bo kršila zakona, nočejo kar nič več slišati o okrajni bolniški bagajni. Hrbet ji hočejo pokazati za vedno. Pravijo, da se sedaj prav res več ne grejo, kajti zasnovati hočejo — svojo blagajno. Ta malkontentov vredna, a žalibože neizvedljiva ideja nam silno imponira. Ko se bodo pri prihodnjih občinskih volitvah zopet blamirali, zahtevali bodo prav gotovo svoj rotovž ter svojega župana, in pozneje menda tudi svojega državnega in deželnega poslanca, svojega tehanta (Saj ga že imajo! Opomba stavčeva) in slednjič svoje «gauge»! Zadnje bi ne bilo tako napačno.

«Slovenec» prinaša pretresljivo vest, da imamo sedaj v Kranju panoramo, ki stoji v bližini bolnice, kjer se je vršila volitev za bolniško blagajno. Nadalje poroča, da se je prepovedala godba v panorami med volitvijo, menda zato, da ne bi motila liberalcev pri oddaji glasov. Ta «Slovenčeva» notica je izjemno enkrat še precej resnična, le zadnji odstavek ni istinit. Res je sicer, da se je prepovedala godba, ni pa res, da se je zabranila zato, da ne bi motila liberalcev pri oddaji glasov, ampak res je, da se je godba ustavila samo zato, da ne bi motila na volišče došlih «zaupnikov» kranjskih malkontentov kamnoseka Jegliča in lektarja Šinka, ki sta prišla štet liberalne glasove. Kljub tej nežni obzirnosti sta se č. gospoda vendarle zmotila, kakor kaže «Slovenčevu» poročilo o izidu volitev. Jeglič je menda preveč mislil na svojo razpokano, podprto in za življenje nevarno škarpo, Šink pa na svoj «krogelje», katerega je pozabil doma. Taki računarji spadajo vsekako v «ekstrakabinet» panorame. Vstopnina 10 vinarjev. Otroci in malkontenti plačajo polovico.

Učiteljsko društvo za kranjski šolski okraj zboruje dne 1. maja t. l. ob dveh popoldne v Naklem s sledečim sporedom: 1. pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika in blagajnika; 3. volitev pregledovalcev računov; 4. formalne stopnje pri pouku, poročevalce Fr. Gärtner, Kranj; 5. volitev delegatov za glavno skupščino «Zaveze»; 6. volitev odbora; 7. nasveti. K zborovanju uljudno vabi vse č. gg. kolegince in kolege, kakor tudi prijatelje učiteljskega odbora.

Zgorelo je v terek ponoči na Zgor. Brnikih gospodarsko poslopje Antona Ropotarja in Kočvarjeva kajža. Škode je kakih 2000 kron.

Na Jezici je izvoljen županom gospod Anton Vilfan, znani gostilničar po domače «Aleš»; svetovalcem pa Vinko Ahlin, Miha Dimnik, Fran Plevnik in Josip Škerlep.

Občinski odbor škofjeloški je imel v četrtek 17. t. m. svojo sejo. 1.) Zapisnik zadnje seje z dne 3. aprila t. l. se je prečital in odobril. 2.) Sklenilo se je na stroške mestne občine napraviti pri bodočem vodovodu na onih mestih, katere je pri komisijonelnem ogledu določila komisija iz nekaterih članov občinskega odbora in gasilnega društva, več hidrantov. Določilo se je za najpotrebnejša mesta 17 hidrantov, v slučaju tudi več. 3.) Glede zgradbe mestne klavnice se sklene, da se določi prostor na parceli št. 180./I. na Studencu. Dalje naj se takoj naprosi, da se vrši politični ogled, kateri naj bi odobril prostor ter se navzočega državnega tehnika naprosi, da izdela potrebne načrte. 4.) Kar se tiče naprave mestne tehtnice, se določi isto postaviti na parceli št. 30. v kapucinskem predmestju in sicer tako, da bi lesena uta stala na vrtu g. Gašperja Moharja, tehtnica sama pa na cesti. Županstvo naj se samo domeni z dotičnim posestnikom, pod kakimi pogoji odstopi omenjeni prostor. 5.) Prošnji Marije Hafner, mestne uboge, stanujoče v tukajšnji ubožni hiši, za povišanje mesečne podpore, se v toliko ugodi, da se ista zviša na 4 K mesečno. 6.) Prošnja Frančiška Kržišnika za domovinsko pravico se je odklonila, ker isti ne more dokazati, da biva že 10 let nepretrgoma v Škofji Loki. — Konečno se zahvali gospod župan navzočim gg. odbornikom za tako polnoštevilno udeležbo, obžaluje pa, da je primoran enega gospoda občinskega odbornika (ime še pri priliki navedemo) zaradi prezanikarnega obiskovanja sej kaznovati po § 42. občinskega reda z globo 10 K.

Okrajno glavarstvo v Radovljici. «Deutsche Stimmen» poročajo, da se še ni opustila misel, preložiti okrajno glavarstvo iz Radovljice na Bled. Tudi sodnija in davkarija se namerava razdeliti za Bohinj, Bled in Gorje ustanoviti posebno okrajno sodnijo in davkarijo na Bledu. Koliko je na tem resnice, ne vemo . . .

Blizu Črnicva pri Radovljici je našel 14 let stari Janez Balah v gozdu skupaj zvit sveženj, katerega pa ni natančno ogledal. Naslednji dan se je zopet mudil na ravnotistem mestu in opazil, da je v dotičnem svežnju zavito otroško mrtvo truplo. Hitro je naznanil to orožnikom v Mošnjah, ki zasledujejo brezsrčno mater.

Bralno društvo «Straža» se snuje na Selu pri Bledu. Oglasilo se je k pristopu že okrog 30 članov. Pred kratkim ondi ustanovljena kmetijska podružnica zida za šrambo kmetijskega orodja novo poslopje. Le vrlo naprej!

Izvanredni občni zbor škofjeloškega vodovodnega društva se je vršil v nedeljo, 13. t. m. Sklenilo se je razpisati vsa dela za zgradbo vodovoda konkurenčnim potom. — V 15. številki «Gorenjca» z dne 12. t. m. je bilo v notici, tičoči se komisijonelnega ogleda vodovodnih naprav, pomotoma izpuščeno sledeče: komisije se je udeležil kot zastopnik deželnega odbora deželni inženir g. Sbrizaj in kot zastopnik dunajske tvrdke Rumpel & Comp. inženir g. Josip Zuber.

Pretep. V noči 12. aprila je prišlo več fantov, večinoma Starolčanov iz gostilne na glavnem trgu. Pričeli so kričati in glasno peti, na kar jih je upozoril mestni stražnik Josip Perko, naj bodo mirni in naj nikari ne razgrajajo po mestu. Komaj je pa izpregovoril, že ga je eden izmed fantov s kamnom ali z železom po glavi udaril in ga lahko poškodoval. V zadnjem času so kmetski fantje iz bližnje mestne okolice sploh zopet nekako podivjali. Treba bi jim bilo jasno povedati, da mesto ni kraj, kjer bi divjali in zbijali svoje neslane šale.

Nesreča. Iz škofjeloškega okraja nam poročajo: Ponedeljek 14. aprila popoldne sta šla šestletni Peter Mesec in njegov brat sedemletni Frančišek Mesec, sinova dvainštiridesetletnega Jožefa Meseca, posestnika v Crngrobu št. 8. pri Škofji Loki, občina Stara Loka, na obisk k sosedu in strijcu Janezu Mesecu, posestniku v Crngrobu. V nekem vežinem kotu sta našla dečka nabasano puško. Otroška radovednost je prisilila malega Franceta, da je vzel puško v roko in jo pričel ogledovati. Pri tem pa mu je padla puška iz rok in nesreča je bila na mestu: pri padcu se je puška izprožila in mali Peter je bil zadet v piščal desne noge. Na peterih krajih je ranjen obža-

lovanja vredni otrok. Dečka so takoj odpeljali v deželno bolnišnico v Ljubljani. Jožef Mesec je oče osmim še živim otrokom. — Tu je pač vnovič na mestu opomin: stariši, ne dajte otrokom stopati v bližino tako nevarnih predmetov kakor so puška, žveplenke itd., kajti, nesreča ne počiva nikdar!

Na Češnjici ja šla v nedeljo okoli poldevetih zvečer — kakor se nam piše — neka žena iz hiše g. Kemperla. Ko pride v bližino svojega stanovanja, zasliši ropot in metanje kamenja, a videla ni nikogar, pa tudi ne, komu je bilo to kamenje namenjeno. Prestrašena se je vrnila k Kemperlu. Tam je povedala, kar je čula. V njenem spremstvu je slo več oseb na določeni prostor, da bi se prepričali, kdo in zakaj meče kamenje. Opazili so dva fanta, ki pa o vsej stvari nista hotela ničesar vedeti. Kar pa priteče od zadaj 22 letni Kemperlov hlapec Janez Šmid ter prime za vrat enega onih dveh fantov, namreč 22 letnega, na Češnjici rojenega Lušino, češ, ti gotovo veš, kdo je kamenje metal. Fanta sta se pričela ruvati. Šmid vrže Lušino na tla, a Lušina se ga otrese, in preti Šmidu z nožem roki. Šmid pa vzame poleno, katero je imel že pripravljeno in udari Lušino dvakrat po glavi. Bajse se je Šmid izrazil, da bi ga lahko še veliko bolj »pritisnil«, kakor ga je.

Iz Šenčurja. Gospod urednik; Moj dopis v zadevi volitev v Vogljah, katerega sem Vam poslal zadnjič, je hudo razburil duhove iz Vokla. Na ta moj dopis je prinesel »Slovenski list« odgovor, ki pa je zelo puhel. Na malenkosti pisca-kapelana, ki pere učitelja Kosa, se mi ne zdi vredno odgovarjati na tem mestu, ker se bode najbrže v kratkem moral odgovarjati Kos sam. V časopisih ga ne maramo več opominjati, toda skrbeli bomo že na primernem mestu, da bo kosilo med poukom kahal kdo drugi. Dotakniti se hočem le toliko Kosa, da vprašam, če je to hvaležnost, katero bi moral skazovati ravno gospodu županu za mnoge stvari, da je nastopil on zoper njega. Nesramno je sumničenje, da je gospodu županu na tem, da bi obhajal svojo 25 letnico. Gospod župan Molj ni toliko častihlepen kakor Kos, kateri bajse namerava upustiti službo in se upokojiti ter sestiti na županski stolec. Če je gospod župan Molj — kar pa pisec-kaplan ne more dokazati — glasoval pri zadnjih volitvah za narodno-naprednega kandidata, je gotovo glasoval po svojem prepričanju, ker je mož, ki si ne pusti zapovedovati od nezrelih ljudi. Da pa »Gorenjec« zagovarja g. župana Molja, stori to iz dostojnosti in ne iz hinavščine, kakor to delajo klerikalne korifeje. »Gorenjec« je pošten list in zagovarja vsakega poštenega človeka. Dopolnilnik naj dokaže le eno stvar, kateri bi ne bila resnična. Kar pa se tiče strahu pred volitvami, Vam pa povemo le toliko, da bi se prav nič ne strašili, če bi vedeli, da pride občinska uprava v dobre roke. Konečno še pripomnim, kdor bi očital g. županu Molju kaj nepoštenega, je nesramen obrekovalec, najsi bo tudi v blagoslovljeni suknji.

Dekan Koblar se je pripeljal predzadnjo nedeljo v Voglje h ondotnemu župniku. Seboj je pripeljal tudi kapelana. Čudili bi se, ko bi ne bile občinske volitve pred durmi in skoro gotovo se ne motimo, če trdimo, da je prišel agitirat. Kakor v Kranju nima pri volitvah sreče, tako jo najbrž tudi v Vogljah ne bo imel.

V Trbojah se vrši jutri v nedeljo ob štirih popoldne šolska veselica v ondotnih šolskih prostorih. Čisti dohodek je namenjen v korist šolski mladini.

Na Kranjskem sploh.

Ljubljanske občinske volitve se vrše drugi teden. Boj bode najbrž hud.

Lampe — pomiloščen. Čitatelji »Gorenjčevi« se še spominjajo, da je bil dr. Evgen Lampe pred kratkim pred ljubljanskim sodiščem obsojen zaradi pregreška žaljenja časti na 1000 kron. Ker je vložil zoper to kazen ugovor, mu je višja inštanca prisojeno kazen zvišala na tri mesece zopora. Dr. Lampe je prosil cesarja za pomiloščenje, in cesar je dovolil, da se dr. Lampetova kazen višje inštanice izpremeni v globo tisoč kron, vzdržuje sodno kazen na zapor, ako ne plača globe. — Obenem je cesar pomiloštil tudi g. Andreja Gabrščka v Gorici, da se mu vsled

ovadbe dr. Antona Gregorčiča prisojeni zapor premeni v globo.

Osuševanje barja. V svrhu osuševanja ljubljanskega barja hočejo pričeti še to leto s poglobljenjem struge Ljubljani in Gruberjevega kanala. Zato bodo podrli v Ljubljani tri mostove, ker nimajo temeljev dosti globoko. Vsa dela bodo trajala pet let. Troški so cenjeni na 4,184.000 kron.

Križem sveta.

Iz državnega zbora. Poslanska zbornica je minuli teden razpravljala o ljudskem šolstvu. Med drugimi je govoril tudi slovenski poslanec dr. Žitnik, ki je omenjal o celjskih vzporednicah in o ljudskem šolstvu na Koroškem, Štajerskem in Primorskem. — Poslanec Plantan je vprašal naučnega ministra, zakaj ne izvršuje zakon gleda plač nasproti slugam na kranjskih gimnazij in zakaj se tistim ne daje zakonito pristoječa službena obleka. — Dne 15. t. m. so bili pri železniškem ministru Witteku poslanec dr. Tavčar, dr. Ploj ter župan Hribar pozvedovet, da se v Ljubljani napravijo nameravane železniške delavnice. Minister jim je dal taka pojasnila, da se omenjene delavnice skoro gotovo grade v Ljubljani. — Delegatom za Kranjsko je izvoljen dr. Sustersič.

Kardinalom bo imenovan zagrebški nadškof dr. Juraj Posilović.

Dvojčka, ki sta bila zraščena, je porodila kmetica Štefanija Berinec v Vojnem križu na Hrvaškem. Dvojčka, deklica in deček sta takoj umrla, mati pa je nevarno bolna.

Umoril je ruskega ministra Sipjagina dijak Bolšana, ki se je hotel maščevati nad njim, ker je bil lansko leto kaznovan povodom nemirov na kijevskem vseučilišču.

Iz prostovoljne roke se prodasta

2 travnika v Čenetišah

Eden, imenovan »Ledina«, leži zraven posestva župana Šavnika iz Kranja, drugi, imenovan »Potok«, pa za 62—1 Orančevo opekarno.

Več se izve pri lastniku **Franou Kozini** na Okroglem.

Pfaff'ovi šivalni stroji

so najboljši. 64—1

To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10 letni rabi še vedno brezšumno, so nepresegljivi za domačo rabo in za obrtne namene, so posebno pripravi za umetno vezenje ter se poučuje brezplačno, se prodajajo z enomesečno poskušnjo ter s pismenim jamstvom 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom ogledati si Pfaffove šivalne stroje.

Žaloga Pfaffovih šivalnih strojev
v Ljubljani, sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

Zastopnik za Gorenjsko: **JERNEJ STRNIŠA**, čevljar v Kranju.

Popravljajo se vse vrste šivalnih strojev in koles najceneješe.

Darila.

Upravništvo našega lista je prejelo:

Za dijaško kuhinjo v Kranju daruje namesto venca na grob pokojnega Aleša Berganta 1 K gospodična N. Slajpah v Senčurju.

Viljem Požgaj

63—1

v Kranju, glavni trg 132

priporoča slavn. p. n. občinstvu svojo knjigovoznico, v kateri izdeluje vezi priproste do najfindjše, kakor tudi galanterijska dela točno in po jako kulantnih cenah.

Sejm sv. Florijana v Poljanah

nad Škofjo Loko

bo 5. maja.

61

Železnato vino krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe	LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani. Dobiva sev lekarnah

Edina zaloga na Kranjskem lekarna Piccoli pri Angelu Ljubljana dunajska cesta.

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje 166a—31 znesek po poštne povzetju.

Predtiskarija	FRANJA MERŠOL	Predtiskarija
---------------	----------------------	---------------

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po zelo zmernih cenah. 158-31

Mnogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa in posteljno opravo, zaloga pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob, otroških vozičkov, nastoljacev, počivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opravo 60—1

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

3—8

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-reznic, mlatilnic, čistilnic, jeklenih plugov in sploh vse potrebščine za poljedelstvo. 69—52

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo, travérze, železniške šine, kuhinjska oprava, razno orodje za rokodelce i. t. d.

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppo-tove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta, moškega loškega in brnskega sukna, štrikanih srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-24

3·10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gl. 4·50

7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1·40

pisane lepe barhante . . . . . 78 cm za 12—16 kr.

» » flanele . . . . . 78 » » 20—22 »

» » barhanste rute . . . . . kos » 19 »

» » žepne rute . . . . . 3 »

cajga za cele moške hlače . . . . . za komaj 52 »

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prinesiti.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

109—43

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1—16

Andrej Boucon

159-32 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko

spadajočih pred-

metov, ki se izvršujejo

natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

kovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

73—50

v Ljubljani.

Večkrat premiano!

Vnovič znižane cene!

Poljedelski stroji vsake vrste, po-
sebnost priznana najboljši gepeljni,
mlatilnice in slamoreznice.

Pluge, železne, katere ni treba
držati in s katerimi se lahko
orjejo tudi ozki kraji po gld. 3 0-

Brane za travnike in njive.

Trombe za vodo in gnojnico vsake vrste.

Cevi za vodovode in vodnjake, najceneje.

Klinje, jermena in drugi posamezni deli za stroje

se dobijo v najboljši izvršitvi v skladišču 108—42

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)

Tvrdba R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani, da je že popolnoma založena s

spomladanskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki skupni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševio, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilh za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—52

Spoštovanjem R. Miklauc.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mlodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 85—48

Špecijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

Č. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, l. moravska mehanična
tkalnica cavi in pasov

R. A. SMEKAL

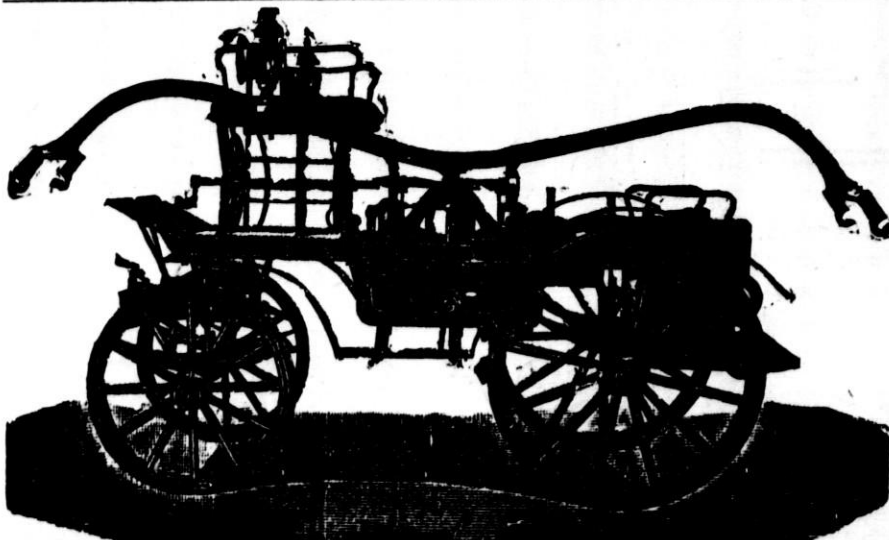
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 13—13

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnic vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse druge
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago **strugarskega izdelka**,
97—46 kakor
kegle in krogle, krogle za balin
in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-
cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v
to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga
strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenske v najboljših kako-
vostih. — Strelvodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

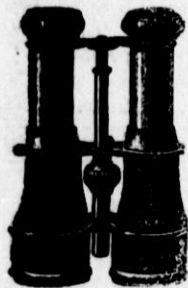
LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z
obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stra-
nišč in kopalnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti
jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje
brezplačno. 114—39

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnogledov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—52

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici št. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih,
turistiških in kolesarskih oblek, havelokov,
površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno
14—13 v zalogi.

Stanje hranilnih vlog:
1,200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 20—13

Kathreinerjeva
= Kneippova
sladna kava. =

Nobena gospodinja
naj ne odlašaja dalje
uvesti to zdravo in
ukusnokavinopijačo.

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž. — Letovišče za
tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami v
samoti, 465 metrov nad morjem. Vsakovrsten kom-
fort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente. **Sezona**
od maja do oktobra. Cena 6 K na dan za zdravo
in tečno hrano z vinom, zračne, peščene, solnčne,
gorke in mrzle kopeli ter električno razsvetljavo. —

Treba pa je, da
se zato takoj oglasi. Cena po dogovoru. — Dvakrat
na teden obiše zdravnik letovišče.

40—7 Lastnik: dr. E. Globočnik v Kranju.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni,
za četrta leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom
stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vposiljativne naročnine se ne ozira. —
Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru.
Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnina
reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

O razglednicah.

Poučen spis za vsakogar, ki se zanima za razglednice ali ima kakorkoli opraviti z njimi.

Dalje.

Razglednice so iznajdba mode, ki že od nekdaj igra veliko ulogo v kroju, noši, umetnostih, običajih in sploh v vseh javnih napravah in zadevah, ki se dado spreminjati in težijo po napredku. Moda, ki večkrat dobiva drugačno ime, poskuša kazati svetu vedno nekaj novega, zanimivega, izvanrednega. Ali ker ni mogoče eno in isto stvar spreminjati tako, da bi bila vedno lepša in popolnejša, spravi moda čestokrat na dan kako prav neokusno in nezmiselno iznajdbo. Zaradi tega hitro sledi jedni moderni iznajdbi druga tako, da za nekatere take iznajdbe komaj dobro izvtedo nižji ljudski sloji, in že jih nove iznajdbe zatemne ter pahnejo v pozabljivost. Včasih pa tudi moda iznajde kaj lepega, dobrega in pametnega. Proizvodi take iznajdbe se hitro razširijo in udomačijo po mestih in na deželi ter zadobe trajen obstanek med ljudstvom vseh stanov, četudi jih razni «moderni» častihlepneži in kozistolovci kmalo začno presukavati z različnimi popravami in izpremembami. Tako na primer je bil enkrat pameten in moder krojač izumil pri človeški obleki za roke prikladne vrečice, katerim pravimo «rokavi», in te vrečice so ostale po izjemi ogrtače v pri vseh zgornjih oblekah do današnjih dni, dasi jih moderni krojači in krojačice na vse mogoče načine neprestano pačijo in izpreminjajo v obliki.

Tudi razglednice so se povsod hitro udomačile, ker so lepa in pametna moderna iznajdba v poštnem prometu. Toda vkljub temu se jih je že po parletnem obstanku začelo izpodrivati z dopisnicami, na katerih so naslikane razne cvetlice, živali, gledališki in družinski prizori itd. Ali to niso nikake razglednice, ker na njih ni upodobljenih razgledov, in za dopisnice, ki teko iz kraja v kraj, so vsekako najprimernejši okraski lepe in lične krajevne slike. Zato bodo prave razglednice ostale vedno v prometu in bodo imele svojo veljavo, naj se jih še tako izpodriva z navedenimi novotarijami!

Ako v kaki večji slovenski vasi, kamor zahajajo tudi tujci, še nimajo razglednic, jih brez skrbi lahko še tudi zdaj dado napraviti. Manj nego tisoč pa jih seveda ne kaže naročevati, ker bi bile pri manjši naročbi povprečno precej dražje. Pri naročbah razglednic naj se pred vsem gleda na to, da bodo v lični in prikupljivi obliki ter v čistem tisku izdelane in da bodo napisi na njih pravilno sestavljeni. Radi tega naj se jih izroči vselej v delo le takim tvrdkam, ki izdelujejo vobče vedno lepe in od izvedencev pohvaljene razglednice, če tudi so nekoliko dražje kakor pri kakih slabih židovskih tvrdkah, ki se ne brigajo za to, da bi zadovoljile založnike in občinstvo s svojim delom, ampak skušajo s hitrim in površnim izdelovanjem kolikor mogoče dosti zaslužiti. V ta namen hočejo z nizkimi cenami pridobiti si mnogoštevilnih naročb, in dokaj ljudi je res takih, ki bolj gledajo na nizko ceno nego na dobro blago; ali ti so skoro vselej prevarani.

Prvotno je bilo po slovenskih krajih, posebno na deželi dobiti največ razglednic od znanih dunajskih tvrdk: «Karl Schwiedernoch» in «Weiss & Dreykurs». Prva jih izdeluje navadno v barvotisku, druga pa v svetlotisku, a obe se sme prištevati med najslabše izdelovateljice razglednic. Razglednice Schwiedernoch-ovega dela so izdelane v živih nenaravnih barvah in največkrat niso natančno risane po predlogah, ker se to delo izvršuje z avoljo hitrejše dogotovitve večinoma le z ravnimi, kratkimi in dolgimi črtami, na in med posameznimi predmeti se večkrat marsikaj izpusti, a nasprotno se včasih naredi iz majhnih lesenih bajt in kozolcev velike večnadstropne hiše. Razglednice iz Weiss & Dreykurove delavnice pa imajo eno, dve ali tri male, navadno zelo motne, nerazločne ter kaj maloobsežne sličice z nekusnimi vnanjimi oblikami in z še nekusnejšimi okraski. Ta tvrdka je je razposlala svoje agente po vseh slovenskih krajih in je sama dala narediti fotografije za razglednice. Torej se ne more izgovarjati, da so ji bile poslane slabe predloge.

Razglednice teh dveh tvrdk so pravo židovsko delo in zaradi svoje slabe izdelave niso v čast našim krasnim pokrajinam.

Kdor Slovencev hoče imeti lepe razglednice ali kako drugo umetnino, naj si tega sploh ne naroča na Dunaju, ker imajo tamošnji Nemci kaj čudne pojme o nas in se nasproti nam najraje ravna po njim lastnem izreku: «Za Kranjce je vse dobro!» Zaračunajo pa nam svoje slabo blago prav tako kakor komu drugemu dobro, ali pa celo še dražje. Več takih slučajev bi vedel povedati o ravnokar imenovanih dunajskih tvrdkah. Slovenci sami sicer nimamo takih umetniških zavodov, v katerih bi dali narediti različne razglednice in druge podobne reči; ali z vsem tem nam lahko in radi postrežejo bratski Čehi, ki se morejo meriti z avstrijskimi Nemci v vseh kulturnih zadevah.

Za izvršitev razglednic je pred vsem treba dobrih predlog, za katere se rabijo fotografije, risbe in slike. Fotografije, ki služijo v ta namen, morajo biti zelo razločne in čiste, to je vsak predmet na njih mora biti na eni strani dobro razsvetljen, na drugi strani pa obdan z močno senco tako, da se dobro loči od ozadja in od zraven stoječih stvari. Tudi risbe in slike, ki so namenjene za predloge razglednicam, morajo biti izgotovljene na ta način. Na njih se morajo torej razločevati tri, oziroma štiri toni in sicer: bel, sivkast, temen in črn. Zelo temne ali preblede fotografije se dado popraviti z belo in črno barvo; še boljše pa je, ako se jih preriše z močnimi potezami ter se da po risbi narediti razglednice.

V mestih, trgih in večjih vaseh navadno dado napraviti za vsak znamenitejši del in za vsako večjo in imenitnejšo stavbo posebno razglednico z jedno sliko in potem eno ali več s splošnim razgledom od ene ali več strani na tisti kraj. Razglednica te vrste je najlepša, ako se slika na nji razprostira zgoraj in ob straneh prav do robov in je le spodaj kake 2—3 cm. širok prazen rob ali pa da je tudi zgoraj in ob straneh 1/2 cm. širok bel robček. Za manjše vasi, kjer se založi le eno vrsto razglednic, pa naj se dado te napraviti z več sličicami, katerih glavna in največja naj kaže razgled na vso vas, druge manjše pa znamenitejše vaške dele in posamezne večje stavbe. Vsaka sličica naj ima za okvir ozek bel robček ali kak primeren preprost okrasek in naj bodo vse ukusno med seboj zvezane v eno celoto tako, da bodo pokrivalo vso dopisnično stran skoro do roba zgoraj in na obeh ožjih koncih, le spodaj ali pa samo v desnem spodnjem oglu naj se pusti majhen prazen prostor za pismene beležke. Tudi se poda, ako se nariše za okrasek na primernem prostoru med sličicami ali ob robih njih kaka taka cvetlica ali rastlina, ki je lastna dotičnemu kraju. Če se nakopiči mnogo takih ali drugačnih okraskov na eni razglednici, to pa več ni lepo in niti umestno, ker so razglednice določene le za pokrajinske podobe.

Se nadaljuje.

Tedenski sejem v Kranju dne 14. t. m.

Prignalo se je 172 glav goveje živine, 2 telet, 16 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9—, prosa K 6·50, ovska K 8—, rži K 7—, ajde K 6—, ječmena K 7·50, krompirja K 1·50.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na glavnem trgu;

Radovljica pri g. Otonu Homannu, glavna trafika.

Soba s popolno opravo in hrano se oddaja.

Kje? pove iz prijaznosti upravnitvo «Gorenjca».

Usojamo se naznaniti s tem, da gospod
Ignacij Valentinčič iz Ljubljane ni več

glavni zastopnik

našega zavoda, da torej tudi ni več opravičen
 prejemati zavarovalnine na naš račun.

Namesto gospoda Valentinčiča smo poverili

glavno zastopstvo za Kranjsko

gospodu

Francetu S. Rojniku

v Ljubljani, pred škofijo št. 21

in prosimo vsakega, da se v vseh zavaroval-
 nih zadevah zaupno obrne do gosp. Rojnika.

CONCORDIA

59-2 Libersko-brnska vzaj. zavarovalnica.

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena
 167-15 že mnogo let, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder
 se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim
 povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim na-
 vodilom o uporabi.

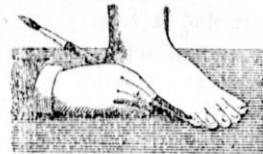
Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerвозne, okrevajoče, slabotneže,
 malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto
 brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkoczyja
Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in naj-
 cenejše hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile
 vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkoczyja
Želodčne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče,
 krepilno, bojest utesujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in
 pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodce čistilne. Čistijo želodec, odvajajo
 blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez
 vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah.
 Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlj
 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zelišni sirup, prirejen za lahko
 raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz,
 lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol
 tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv
 je kot boli utesujoče, lajšajoče drgnjenje v krizu, rokah in
 nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu.
 Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in
 krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja
 pl. Trnkoczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkoczyja

Živinski redilni prašek za no-
 tranjo rabo pri kravah,
 volih in konjih. Ze blizu 50 let z
 najboljšim uspehom uporabljavan,
 kadar krave nočejo zreti, in da se
 zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom
 glede uporabe 1 K, pet zavojčkov
 samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek.
 Varstveno in dijetelno sred-
 stvo za prašiče. Za notranjo rabo, sluzi za tvorbo mesa in tolsce. Za-
 vojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi
 omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzajem.

Varstvena znamka.

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic
 veljaven od 1. oktobra 1901.

A. Proga Trbiž-Ljubljana.

825	131	535	417	Odhod	Trbiž	Prihod	1255	309	1032	715
841	149	553	435	Y	Rateče-Bela Peč	↑	1241	255	1018	701
852	201	605	447		Kranjska Gora .		1229	243	1004	689
910	221	627	507		Dovje		1209	221	942	627
927	239	645	525		Jesenice		1153	204	925	611
933	245	651	531		Javornik		1143	152	914	600
940	253	659	538		Zerovnica o. p. .			143	904	551
958	312	718	548		Lesce-Bled . . .		1125	133	853	541
959	318	724	554		Radovljica o. p.		1118	122	841	529
1010	329	735	604		Otoče o. p. . . .			109	829	516
1016	336	742	610		Podnart-Kropa .		1102	105	823	511
1026	346	752	620		Sv. Jošt o. p. . .			1250	899	456
1031	354	801	626		Kranj		1046	1246	804	451
1043	407	815	638		Škofja Loka . . .		1034	1230	747	435
1055	420	827	650		Medvode		1022	1216	733	421
1104	429	836	659	Y	Vižmarje		1012	1206	722	410
1111	436	843	706	Prihod	Ljubljana drž. k.	Odhod	1004	1158	713	402
1118	441	848	709	Odhod	Ljubljana j. k.	Odhod	1003	1154	708	359
1116	444	851	712	Prihod	Ljubljana j. k.	Odhod	1000	1151	705	356

B. Proga Kamnik-Ljubljana.

205	650	728	Odhod	Ljubljana drž. k.	Prihod	610	1106	649
218	704	741	Y	Tavčarjev dvor .	↑	557	1053	636
221	707	744		Černuče o. p. . .		558	1049	632
242	728	805		Terzin		533	1029	612
250	737	813		Domžale		526	1022	605
300	748	823		Jarše-Mengiš . .		515	1012	552
305	753	828		Homec o. p. . . .		508	1006	543
319	807	842	Prihod	Kamnik	Odhod	455	953	530

Mestna hranilnica v Kranju obrestuje hranilne vloge po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

2-9 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 2,721.352-91. Stanje hipoteknih posojil K 1,758.759-86.

FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156-32

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
 svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo v zvezi
 njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek
 za gospode, dečke in otroke
 konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudovito nizkih cenah ***

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 43-6